

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Міжнародного гуманітарного
університету

проф. Крижановський А.Ф.

2018 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
(фахового вступного випробування)
З КОНКУРСНОГО ПРЕДМЕТУ «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»
для вступників на здобуття
ступеня магістра
на основі ступеня бакалавра**

Галузь 08 Право
(шифр і назва галузі)

Спеціальність 082 Міжнародне право
(шифр і назва спеціальності)

Схвалено вченою радою

Протокол № від « » 2018 р.

Голова вченої ради

Програма вступного випробування на здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра з конкурсного предмету «Міжнародне право»

за напрямом підготовки (спеціальності) «Міжнародне право», «___» _____, 2017 року

Розробники:

Андрейченко С.С., завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Міжнародного гуманітарного університету, д.ю.н., доцент.

Програма затверджена на засіданні кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Міжнародного гуманітарного університету

Протокол від. «_6_» _березня__ 2018 року № _7_

«___» _____ 2018 року

© _____, 2018 рік
© _____, 2018 рік

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ.....	7
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ НА ВСТУПНОМУ ВИПРОБУВАННІ.....	10
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	14

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Роль міжнародного права як найважливішого інструменту управління міжнародними зв'язками робить виключно актуальною підготовку висококваліфікованих спеціалістів в цій сфері.

Членство України в Раді Європи, вступ до СОТ, розширення співробітництва з НАТО та Європейським Союзом, інтеграція у світові економічні структури зумовлює зростання попиту громадян і юридичних осіб на консультації і правову допомогу юристів – фахівців з міжнародного права. Сприятиме цьому також приєднання України до Болонського процесу, що створює умови для визнання дипломів українських вузів у європейських країнах. Розвиток зовнішньоекономічних зв'язків України також потребує застосування норм міжнародного права, а представництво й захист інтересів держави, юридичних осіб, громадян в міжнародних судових органах, в першу чергу у Європейському суді з прав людини та міжнародних арбітражних судах є потребою сьогодення.

Підготовка фахівців за спеціальністю «Міжнародне право» спрямована на формування високопрофесійного корпусу юристів-міжнародників, зокрема адвокатів, котрі досконало володіють міжнародним правом, застосовують законодавство різних країн для захисту прав українських громадян поза межами України, в міжнародних організаціях, а також представляють інтереси зарубіжних фірм, іноземців в Україні, захищають інтереси держави на міжнародному рівні.

Фахове вступне випробування з міжнародного права передбачає знання абітурієнтами таких тем. Особливості міжнародного права. Сучасне міжнародне право. Періодизація історії міжнародного права. Співвідношення та взаємозв'язок міжнародного та національного права. Концепції монізму і дуалізму. Міжнародне право як самостійна правова система. Структура міжнародного права. Міжнародне публічне і міжнародне приватне право. Міжнародна правотворчість. Реалізація міжнародного права. Норми та принципи міжнародного права. Джерела міжнародного права. Суб'єкти міжнародного права. Визнання у міжнародному праві. Право міжнародних договорів та його джерела. Міжнародно-правові і внутрішньодержавні акти, що регулюють дипломатичні та консульські відносини. Регламентація громадянства у міжнародному праві. Міжнародне право прав людини як галузь міжнародного права. Право мирного розв'язання міжнародних спорів. Прямі переговори, посередництво, добрі послуги, слідчі і погоджувальні комісії. Правове регулювання збройних конфліктів. Види збройних конфліктів. Правова Природа Європейського Союзу. Політико-правові форми співробітництва між Україною та ЄС. Угоди України з ЄС.

Поняття міжнародного приватного права. Поняття і види джерел міжнародного приватного права. Поняття і структура колізійної норми. Правоздатність і дієздатність (цивільна, трудова, шлюбно-сімейна) іноземців в Україні. Правове становище юридичних осіб у міжнародному приватному

праві. Правові режими іноземних інвестицій: національний режим, режим найбільшого сприяння, привілейований режим. Поняття договору міжнародного перевезення. Поняття та особливості правової охорони об'єктів інтелектуальної власності в міжнародному приватному праві. Поняття міжнародного цивільного процесу. Поняття та юридична природа міжнародного комерційного арбітражу.

Вступне фахове випробування проводиться у вигляді виконання письмових тестових завдань. Тестові питання охоплюють основні поняття міжнародного міжнародного права, як публічного, так і приватного. Мета випробування— виявити рівень теоретичної підготовки абітурієнтів з дисципліни «міжнародне право» та здійснити відбір абітурієнтів на навчання за рівнем вищої освіти магістр на основі бакалавра. Кількість тестових завдань: 20 у кожному варіанті.

Тестовий контроль для перевірки знань вступників в сучасних умовах має низку переваг над традиційними методами вступних випробувань: економія витрат часу, перевірка рівня засвоєння значної частини навчального матеріалу; одночасна охопленість перевіркою великої кількості осіб; фіксація обізнаності у кількісних показниках; визначення рейтингу, необхідного в конкурсному відборі; кількісна фіксація (в балах) рівня засвоєння матеріалу; полегшення оцінювання завдяки однозначності правильних відповідей; отримання об'єктивної оцінки знань абітурієнтів; статистична оцінка результатів вступного випробування. Усі тестові завдання сконструйовані у закритій формі (тобто мають запропоновані варіанти відповідей, з яких одна є правильною). Кожне тестове завдання має таку структуру: запитально-інструктивна частина і відповіді.

Під час розв'язання тестового завдання абітурієнту слід уважно ознайомитися із запитально-інструктивною частиною, оскільки саме вона часто містить підказку одноелементного чи багатоелементного (множинного) вибору правильної відповіді.

Майбутні фахівці повинні знати:

- специфіку міжнародного права;
- основні категорії та концепції міжнародного права;
- особливості суб'єктів міжнародного права;
- систему міжнародного права;
- етапи становлення та розвитку міжнародного права;
- основні джерела міжнародного права;
- поняття і класифікувати основні принципи міжнародного права;
- специфіку механізму міжнародно-правового регулювання;
- термінологічний апарат дисципліни «Міжнародне право»;
- зв'язки міжнародного права з іншими дисциплінами;
- співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права;
- особливості функціонування міжнародного права;
- сутність міжнародного правотворчого процесу;
- особливості міжнародно-правової відповідальності та застосування

міжнародно-правових санкцій.

Майбутні фахівці повинні вміти (застосовувати знання):

- застосовувати міжнародні договори у діяльності державних органів, у тому числі в Україні;
- аналізувати міжнародно-правові документи;
- оцінювати міжнародні договори, вміти правильно тлумачити міжнародні договори на рівні міжнародному та внутрішньодержавному;
- викладати свої висновки про закономірності розвитку міжнародних договорів, практики України щодо укладання міжнародних договорів;
- характеризувати компоненти міжнародної правової системи;
- володіти навичками збирання, обробки, систематизації, зберігання і використання інформації в сфері міжнародного права, її порівняльно-правового аналізу;
- використовувати дані науки міжнародного права при вирішенні професійних завдань;
- аналізувати тексти міжнародних договорів та їх конкретні види;
- упорядковувати набуті знання у вигляді есе з проблем міжнародного права
- орієнтуватися в системі міжнародного права;
- аналізувати процеси міжнародного правонаступництва.
- користуватися науковою та довідковою інформацією по темам дисципліни;
- оцінювати сучасні політичні події у світлі міжнародного права;
- оцінювати акти міжнародно-правового визнання;
- основні напрями міжнародно-правової діяльності України на сучасному етапі її розвитку.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Тема 1. Поняття і система міжнародного права. Поняття й особливості міжнародного права. Міжнародне право як самостійна система права. Функції міжнародного права. Предмет і об'єкт міжнародного права. Юридично обов'язкова сила міжнародного права. Сфера дії міжнародного права. Просторова сфера дії міжнародного права. Суб'єктна й об'єктна сфера міжнародного права. Екстериторіальна дія міжнародного права. Система міжнародного права. Співвідношення міжнародного публічного і міжнародного приватного права.

Тема 2. Етапи розвитку міжнародного права. Виникнення міжнародного права та періодизація його історії. Міжнародне право Стародавнього періоду. Єгипет і Дворіччя. Індія. Стародавня Греція. Китай. Стародавній Рим. Міжнародне право в епоху Середньовіччя. Ранньофеодальні держави. Європа. Київська Русь. Арабський халіфат та мусульманське право. Церква у період феодалізму. Вестфальська конфігурація універсального міжнародного права. Вестфальський конгрес 1643-1648 р.р. Французька декларація прав людини і громадянина 1789 р. Вплив християнства на розвиток міжнародного права. Період універсального міжнародного права після Віденського конгресу 1815 р. Міжнародне право в період Ліги Націй (1919-1946 рр.). Універсальне міжнародне право періоду ООН (з 1945 р.) Становлення і розвиток доктрини міжнародного права. Античні мислителі (Лао-Цзи, Сократ, Платон, Арістотель, Тіт Лівій, Цицерон, Ульпіан, Сенека). Міжнародно-правові погляди в епоху Середньовіччя. Розвиток науки міжнародного права в Україні.

Тема 3. Суб'єкти міжнародного права. Поняття і види суб'єктів міжнародного права. Поняття і зміст міжнародної правосуб'єктності. Держави – основні суб'єкти міжнародного права. Зміст правосуб'єктності держав. Правосуб'єктність націй і народів, що борються за національне звільнення. Правосуб'єктність міжнародних організацій. Міжнародна правосуб'єктність державоподібних утворень. Обмеження міжнародної правосуб'єктності. Проблема міжнародної правосуб'єктності фізичних осіб. правонаступництво в міжнародному праві. правонаступництво держав відносно міжнародних договорів. правонаступництво держав відносно державної власності, державних боргів і державних архівів. правонаступництво України у зв'язку з розпадом СРСР.

Тема 4. Інститут визнання в міжнародному праві. Поняття визнання в міжнародному праві. Визнання de jure. Визнання de facto. Визнання ad hoc. Конститутивна теорія визнання. Декларативна теорія визнання. Визнання держав. Проблема невизнаних та частково визнаних держав. Визнання урядів.

Тема 5. Норми міжнародного права. Поняття та риси норм міжнародного права. Класифікація норм міжнародного права. Ієрархія

міжнародно-правових норм. Імперативні і диспозитивні норми міжнародного права. Поняття м'якого права. Тлумачення норм міжнародного права.

Тема 6. Джерела міжнародного права. Поняття і види джерел міжнародного права. Міжнародний договір як джерело міжнародного права. Міжнародний звичай як джерело міжнародного права. Рішення міжнародних організацій і конференцій як джерело міжнародного права. Основні принципи права як джерело міжнародного права. Рішення міжнародних судових органів в системі джерел міжнародного права. Односторонні акти держав. Міжнародна ввічливість.

Тема 7. Основні принципи міжнародного права. Поняття та функції основних принципів міжнародного права. Основні принципи міжнародного права та основні принципи права: співвідношення понять. Нормативне закріплення основних принципів міжнародного права. Принцип суверенної рівності держав. Принцип незастосування сили та погрози силою. Принцип непорушності державних кордонів. Принцип територіальної цілісності держав. Принцип мирного вирішення міжнародних суперечок. Принцип невтручання у внутрішні справи. Принцип загальної поваги прав людини. Принцип самовизначення народів і націй. Принцип сумлінного виконання міжнародних зобов'язань.

Тема 8. Територія та інші простори. 1. Поняття і види територій у міжнародному праві. Поняття “правовий статус” і “правовий режим” території. 2. Юридична природа і склад державної території. 3. Правові підстави і способи зміни державної території. 4. Державні кордони. Способи встановлення державних кордонів. Делімітація і демаркація кордонів. 5. Правовий режим міжнародних рік. Правове регулювання судноплавства по Дунаю. 6. Режим Арктики. Секторальний принцип розподілу арктичних просторів. 7. Співробітництво приарктичних держав у сфері охорони й освоєння Арктики. 8. Міжнародно-правовий режим Антарктики. Система Договору про Антарктику. Міжнародно-правовий режим використання ресурсів Антарктики.

Тема 9. Відповідальність в міжнародному праві. Поняття та принципи міжнародно-правової відповідальності. Джерела права міжнародної відповідальності. Юридичні та фактичні підстави виникнення міжнародної відповідальності держав. Поняття та склад міжнародно-протиправного діяння держав. Поняття атрибуції у міжнародному праві. Актуальні проблеми міжнародно-правової відповідальності держави за поведінку недержавних акторів. Види і форми міжнародної відповідальності держав. Обставини, що виключають протиправність діяння держав. Примусові заходи як особливий засіб реалізації міжнародної відповідальності. Санкції та контрзаходи. Міжнародні організації як суб'єкти міжнародно-правової відповідальності.

Тема 10. Право міжнародних договорів. Поняття права міжнародних договорів як галузі міжнародного права. Кодифікація права міжнародних договорів. Джерела права міжнародних договорів і їх класифікація. Поняття міжнародного договору в сучасній доктрині й практиці. Найменування і

структура міжнародних договорів. Преамбула, центральна і завершальна частини. Мови договорів. Автентичні тексти. Класифікація міжнародних договорів. Стадії укладання міжнародного договору. Депозитарій і його функції. Застереження, режим застережень. Набрання чинності міжнародним договором. Припинення й анулювання договорів. Умови недійсності міжнародних договорів. Вплив війни на договори. Відновлення дії договорів після війни і з інших підстав. Закон України «Про міжнародні договори України» 2004 р.

Тема 11. Міжнародно-правова регламентація положення населення. Регламентація стану населення в міжнародному праві. Міжнародно-правові питання громадянства. Міжнародно-правове визначення громадянства. Міжнародно-правові принципи, які стосуються громадянства. Принцип недискримінації. Набуття і втрата громадянства. Громадянство по народженню. Натуралізація. Оптація. Трансферт. Громадянство дітей при зміні громадянства батьків. Втрата громадянства. Відновлення в громадянстві. Множинне громадянство. Проблема правового статусу біпатридів. «Ефективне громадянство». Безгромадянство. Правове положення осіб без громадянства. Іноземці та іноземні громадяни. Види правового режиму іноземців. Законодавство України щодо правового статусу іноземців. Право притулку: дипломатичний та територіальний притулок. Міжнародно-правовий режим біженців і вимушених переселенців. Міжнародні договори про статус біженців. Діяльність Верховного Комісара ООН у справах біженців. Правове положення національних меншин і нечисленних народів: міжнародно-правові питання.

Тема 12. Права людини і міжнародне право. Міжнародне право захисту прав людини як галузь міжнародного права. Джерела міжнародного права захисту прав людини. Поняття і зміст міжнародно-правових стандартів у сфері прав людини. Загальна декларація прав людини як джерело універсальних міжнародно-правових стандартів прав людини. Універсальні й регіональні механізми захисту прав людини й основних свобод. Система та повноваження Організації Об'єднаних Націй в галузі прав людини. Спеціалізовані органи ООН з прав людини. Регіональні механізми захисту прав людини й основних свобод. Європейська система захисту прав людини: загальна характеристика. Європейська конвенція про захист прав і основних свобод людини 1950 р. як джерело міжнародного права захисту прав людини. Європейський Суд по правам людини: структура, юрисдикція, порядок звернень. Практика Європейського Суду з прав людини: загальна характеристика.

Тема 13. Міжнародне кримінальне право. Поняття міжнародного кримінального права, його предмет і джерела. Виникнення і еволюція концепції міжнародного кримінального права в міжнародно-правовій доктрині. Структура міжнародного кримінального права: міжнародне кримінальне право *stricto sensu* і транснаціональне кримінальне право. Зв'язок міжнародного кримінального права з іншими галузями міжнародного

права. Індивідуальна кримінальна відповідальність у міжнародному праві. Поняття і види міжнародних злочинів. Поняття "міжнародний екстрадиційний злочин"; "транснаціональний злочин", "міжнародно-правовий злочин". Поняття і принципи кримінальної юрисдикції в міжнародному кримінальному праві. Види кримінальної юрисдикції: предметна (*ratione materiae*); просторова (*ratione loci*); темпоральна (*ratione temporis*); персональна (*ratione personae*). Поняття міжнародної кримінальної юрисдикції.

Тема 14. Міжнародне морське право. Поняття міжнародного морського права. Кодифікація міжнародного морського права. Женевські конвенції по морському праву 1958 р. Третя конференція ООН по морському праву. Загальна характеристика Конвенції ООН з морського права 1982 р. Внутрішні морські води та їх правовий режим. Архипелажні води. Поняття, правовий режим. Правовий режим територіальних вод. Право мирного проходу. Поняття і правовий режим прилеглої зони. Правовий режим виключної економічної зони. Правовий режим континентального шельфу. Проблеми делімітації континентального шельфу в Чорному морі. Відкрите море і його правовий режим. Свободи відкритого моря. Правовий статус Міжнародного району морського дна. Концепція загальної спадщини людства. Поняття та види міжнародних проток. Чорноморські протоки (Конвенція Монтре 1936 р.), Балтійські протоки (Копенгагенській трактат 1857 р.). Протоки, режим яких регулюється Конвенцією ООН по морському праву 1982 р. Міжнародні канали. Режим плавання в міжнародних каналах. Правовий режим міжнародних каналів: Суецького, Панамського і Кильського.

Тема 15. Мирні засоби вирішення міжнародних суперечок Поняття і значення права мирного вирішення міжнародних спорів. Джерела права мирного вирішення міжнародних спорів. Поняття і види міжнародних спорів. Поняття мирних засобів вирішення міжнародних спорів. Класифікація мирних засобів вирішення міжнародних спорів. Безпосередні переговори і консультації. Добрі послуги і посередництво. Міжнародна примирлива процедура: слідчі й погоджувальні комісії. Міжнародний арбітраж як засіб мирного вирішення міжнародних спорів. Компетенція Міжнародного Суду ООН. Трибунал з морського права. Європейський Суд по правах людини. Процедура вирішення спорів у міжнародних організаціях.

Тема 16. Поняття та види джерел міжнародного приватного права. Норми внутрішньодержавного права як джерело міжнародного приватного права. Судова та арбітражна практика як джерело міжнародного приватного права. Міжнародні та торгівельні звичаї як джерело міжнародного приватного права. Міжнародні угоди (договори) як джерело міжнародного приватного права.

Тема 17. Фізичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права. Правове положення фізичних осіб в міжнародному приватному праві, поняття іноземців в Україні, правове положення іноземних громадян та осіб

без громадянства в Україні, правовий статус іноземців у різних сферах суспільних відносин, особистий закон фізичної особи в міжнародному приватному праві, правоздатність та дієздатність (цивільна, трудова, шлюбно-сімейна) іноземців в Україні, колізійні питання дієздатності іноземців, колізійні питання безвісної відсутності та оголошення особи померлою в міжнародному приватному праві, соціальне забезпечення іноземців, правові режими іноземців, правове положення українських громадян за кордоном.

Тема 18. Юридичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права. Правове положення юридичних осіб в міжнародному приватному праві, поняття особистого закону юридичної особи, поняття «національності» юридичної особи в міжнародному приватному праві та доктрини її визначення. Критерій «контролю» юридичної особи, колізійне регулювання статусу юридичних осіб за законодавством України, іноземні юридичні особи в Україні, їх допуск до господарської діяльності в Україні, форми участі іноземних юридичних осіб в господарській діяльності в Україні. Представництва та філії іноземних юридичних осіб в Україні, правовий режим іноземних юридичних осіб в Україні, підстави його встановлення, правове положення українських юридичних осіб за кордоном, міжнародні юридичні особи, їх правовий статус, правові форми спільної господарської діяльності в Україні.

Тема 19. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права. Теорія «розщеплення держави» в міжнародному приватному праві, абсолютний та функціональний імунітет держави, правове регулювання участі держави у приватноправових відносинах у сфері міжнародного приватного права за законодавством України, публічні утворення як суб'єкти міжнародного приватного права.

Тема 20. Міжнародний цивільний процес. Поняття міжнародного цивільного процесу, поняття, види та способи визначення міжнародної підсудності, пророгаційні угоди, правила та підстави визначення підсудності справ з іноземним елементом судам України, виключна підсудність, процесуальна правоздатність і дієздатність іноземних осіб, процесуальне положення держави, судовий імунітет, виконання судових доручень, визнання та виконання рішень іноземних судів за законодавством України та зарубіжних країн

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ НА ВСТУПНОМУ ВИПРОБУВАННІ

Для вступників до університету тестові завдання оцінюються за 200 - бальною шкалою.

Вступні тести для абітурієнтів складаються із 20-ти завдань із вибором готової відповіді. За кожен правильно виконаний тест нараховується десять балів. За неправильну відповідь чи неповну відповідь бали не нараховуються. При виконанні всіх тестів абітурієнт набирає максимальну кількість балів – 200.

Бали переводяться в загальноприйнятту систему оцінювання знань за такою шкалою:

180 – 200 балів – “5” (відмінно);

160 – 179 балів – “4” (добре);

140 – 159 балів – “3” (задовільно);

0 – 139 балів – “2” (незадовільно).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА

1. Броунли Я. Международное право. – М. : Прогресс, 1977. – Кн. первая. – 534 с.
2. Буткевич В. Г. Міжнародне право. Основи теорії : підручник / В. Г. Буткевич, В. В. Мицик, О. В. Задорожній ; за ред. В. Г. Буткевича. – К. : Либідь, 2002. – 608 с.
3. Жан Тускоз. Міжнародне право: Підручник / Пер. з франц. - К.: АртЕк, 1998.
4. Кулеба Д. І. Участь України в міжнародних організаціях. Правова теорія і практика / Д. І. Кулеба ; за наук. ред. О. В. Задорожнього ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – К. : Видав. дім «Промені», 2007. – 304 с. – (Б-ка кафедри міжнар. права).
5. Лукашук И. И. Международное право. Общая часть : учеб. [для студ. юрид. фак. и вузов] / И. И. Лукашук ; Рос. акад. наук, Ин-т гос. и права, Акад. правовой ун-т. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Волтерс Клувер, 2007. – 432 с.
6. Мартенс Ф. Ф. Современное международное право цивилизованных народов : в 2 т. / Ф. Ф. Мартенс ; под ред. и с биогр. очерком В. А. Томсинова. – М. : Зерцало, 2008. – Т. 2. – 432 с.
7. Международное право / отв. ред. Л. А. Моджорян, Н. Т. Блатова. – М. : Юрид. лит., 1970. – 568 с.
8. Международное право / под общ. ред. Е. А. Коровина. – М. : Госюриздат, 1951. – 600 с.
9. Международное право : учебник / отв. ред. В. И Кузнецов, Б. Р. Тузмухамедов. – 3-е изд., перераб. – М. : Норма : Инфра-М, 2010. – 720 с.
10. Международное право: учебник / отв. ред. Ю. М. Колосов, Э. С. Кривчикова. – 2-е изд. перераб. и доп. – М. : Международ. отношения, 2012. – 816 с.
11. [Дахно, Іван Іванович](#). Міжнародне приватне право-4 [Текст] : навч. посіб. / І. І. Дахно, В. М. Алієва-Барановська. - Київ : Центр учбової літератури, 2016. - 632 с.
12. Міжнародне приватне право. Особлива частина [Текст] : підручник / [А. С. Довгерт та ін.] ; за ред. проф. А. С. Довгерта, проф. В. І. Кисіля ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. - К. : Правова єдність, 2013. - 399 с.
13. Міжнародне приватне право [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Аляб'єва Н. В. [та ін.] ; за ред. С. Г. Кузьменка. - К. : Центр учбової літератури, 2010. - 315, [1] с.
14. [Баймуратов, Михайло Олександрович](#). Міжнародне приватне (колізійне) право України: правосуб'єктність осіб (теоретико-методологічні аспекти) [Текст] : [монографія] / М. О.

Баймуратов, Р. В. Чернолуцький ; Маріупольський держ. гуманітарний ун-т, Представництво Європейської організації публічного права в Україні. - Суми : Університетська книга, 2009. - 252 с. - Бібліогр.: с. 221-250.

15. [Федоров, Олег Миколайович](#). Міжнародне приватне право [Текст] : навч. посіб. / О. М. Федоров. - Д. : [б.в.], 2008. - 528 с.

16. [Степанюк, А. А.](#) Міжнародне приватне право [Текст] : підруч. / А. А. Степанюк. - Х. : Кроссрод, 2008. - 696 с.

17. [Васильченко, В. В.](#) Науково-практичний коментар Закону України "Про міжнародне приватне право" [Текст] / В. В. Васильченко. - К. : Істина, 2007. - 200 с.

18. Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. — Х. : Право, 2011. — 320 с.

ДОПОМІЖНА

1. Ануфриева Л. П. Международное частное право: В 3-х т. Том 2 Особенная часть. Учебник. М.: БЕК, 2000.— 656 с.

2. Ануфриева Л.П. Международное частное право: В 3-х т. Том 1 Общая часть. — Учебник, М: БЕК., 2000.— 288 с.

3. Ануфриева Л.П. Международное частное право: В 3-х т. Том. 1. Общая часть: Учебник. — М.: Издательство БЕК, 2002.

4. Ануфриева Л.П. Соотношение международного публичного и международного частного права: правовые категории. — М.: СПАРК, 2002.

5. Баймуратов, М.А. Международное публичное право : учебник. — К. : Истина, 2004.

6. Беджуан, М. Международный Суд ООН: прошлое и будущее // Моск. журн. междунар. права. — 1995. — № 2. — С. 42-46.

7. Белалова, Б.Ш. К вопросу о кодификации норм международно-правовой ответственности государств // Вестник МГУ. Сер. 11, Право. — 2000. — № 4. — С. 90-99.

8. Бехруз Х. Сравнительное правоведение.- О.: Фенікс; - М.: ТрансЛит, 2008.- 504 с.

9. Блищенко, И.П. Прецеденты в международном публичном и частном праве / И.П. Блищенко, Ж. Дориа. — 2-е изд., доп. — М. : Изд-во МНИМП, 1999.

10. Броунли, Я. Международное право. В 2 кн. — М. : Прогресс, 1977.

11. Буткевич, В.Г. Соотношение внутригосударственного и международного права. — К. : Вища шк., 1981.

12. Буткевич, В.Г. Міжнародне право. Основні галузі : підручник / В.Г. Буткевич, В.В. Мицик, О.В. Задорожній ; за ред. В.Г. Буткевича. — К. : Либідь, 2004.

13. Венская конвенция о праве международных договоров : комментарий. — М. : Юрид. лит., 1997.

14. Взаємодія міжнародного права з внутрішнім правом України / за ред.

- В.Н. Денисова. – К. : Юстиніан, 2006. – 672 с.
15. Гавердовский, А.С. Имплементация норм международного права. – К. : Вища шк., 1980.
16. Гетьман-Павлова, И. В. Международное частное право : учебник для магистров / И. В. Гетьман-Павлова. — 4-е изд., перераб. и доп. — М. : Издательство Юрайт, 2013. — 959 с.
17. [Гончаренко, Олена Миколаївна](#). Міжнародне приватне право [Текст] : навч. посіб. / О. М. Гончаренко ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : КНТЕУ, 2015. - 391 с.
18. Лихачев, В.Н. Устранение пробелов в современном международном праве. – Казань: Изд-во КазГУ, 1989.
19. Лукашук, И.И. Внутреннее право государства и соблюдение международного договора // Юрист-международник. – 2004. – № 3. – С. 2-9.
20. Лукашук, И.И. Глобализация, государство, право, XXI век. – М. : Спарк, 2000.
21. Лукашук, И.И. Международное право. Особенная часть : учебник. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : БЕК, 2001.
22. Лукашук, И.И. Механизм международно-правового регулирования. – К. : Вища шк., 1980.
23. Лукашук, И.И. Нормы международного права в международной нормативной системе. – М. : Спарк, 1997.
24. Лукашук, И.И. Право международной ответственности.- М.: Волтерс Клувер, 2004.- 432 с.
25. Маланчук, П. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом : пер. з англ. – Х. : Консум, 2000.
26. Международное право после 11 сентября 2001 года : сб. науч. ст. / под ред. М.Ф. Орзиха, М.Е. Черкеса. – О. : Фенікс, 2004. – (Б-ка журн. “Юридический вестник”).
27. Международное право: Советский и английский подходы : материалы сов.-англ. симпоз. – М., 1989.
28. Международное публичное право : учебник / под ред. К.А. Бекяшева. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ТК Велби : Проспект, 2003.
29. Международное частное право: Учебник/Богуславский М. М., 7-е изд., перераб. и доп. - М.: Юр.Норма, НИЦ ИНФРА-М, 2016. - 672 с
30. Мельник, А.Я. Правонаступництво України щодо міжнародних договорів СРСР. – К. : ТОВ “Видавництво Юридична думка”, 2005.
31. Мережко, А.А. Введение в теорию международного права. Гносеология международного права. – К. : Юстиніан, 2002.
32. Нешатаева, Т.Н. Международные организации и право. Новые тенденции в международно-правовом регулировании. – 2-е изд. – М. : Дело, 1999.
33. Ноговіцина, Ю.О. Міжнародно-правові аспекти правонаступництва України / Під науковою редакцією О.В. Задорожнього / Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут міжнародних відносин.- К.: Видавничий дім «Промінь», 2006.- 352 с.

34. право : учебник / отв. ред. Ф.И. Кожевников. – 5-е изд. – М. : Междунар. отношения, 1987.
35. Тимченко, Л.Д. Правопреемство государств: опыт конца XX века. – Х., 1999.
36. Тимченко, Л.А. Международное право : практикум / Л.А. Тимченко, Л.Д. Тимченко. – Ирпень : Акад. ГНС Украины, 2002.
37. Тиунов, О.И. Об особенностях общепризнанных принципов и норм международного права // Международное право XXI века / И.И. Лукашук ; под ред. В.Г. Буткевича. – К. : Издат. дом “Промени”, 2006. – С. 141-147.
38. Черкес, М.Ю. Про співвідношення міжнародного та внутрішньодержавного права // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / відп. ред. Л.І. Кормич. – О. : Астропринт, 1999. – Вип. 6-7. – С. 78-83.
39. Черкес, М.Ю. Міжнародне право : підручник. – 5-е вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2006.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

[//www.noord.bart.nl/nbethlehem/law.html](http://www.noord.bart.nl/nbethlehem/law.html)

The Electronic Embassy

<http://www.embassy.org>

– офіційні сервери посольств, розташованих у Вашингтоні. Міжнародні організації.

International Development Research Council

<http://www.idrc.ca/index.html>

– сайти, бази даних і інші інформаційні ресурси Інтернету, зв'язані з розвитком.

Governance Resources

<http://www.aber.ac.uk/-inprwww/links/index.html>

– європейська інтеграція: неурядові й міжурядові організації. Міжнародні програми.

Foreign and International Law Web

<http://www.washlaw.edu/forint/>

– міжнародне право.

Multilaterals Project

<http://www.tufts.edu/fletcher/multilaterals.html>

– угоди, договори, історичні документи.

The WWW Virtual Library: Law

<http://www.law.indiana.edu/law/v-lib/lawindex.html>

– внутрішньодержавне і міжнародне право.

Willamette University College of Law Library Resources in International Law

<http://www.willamette.edu/law/longlib/forint.htm>

– міжнародні організації, міжнародні угоди, інформація з прав людини, міжнародних відносин, конституції країн світу, журнали з міжнародного права.

The University of Western Australia's Public International Law site

<http://www.law.ecel.uwa.edu.au/intlaw/>

– *міжнародні відносини і міжнародне право.*

IANWeb Resources: International Law

<http://www.pitt.edu/~ian/resource/law.htm>

– *ресурси з міжнародного права.*

International Economic Law Links

http://www.tufts.edu/fletcher/inter_econ_law/iellinks.htm

Virtual Library on International Development

<http://w3.acdi-cida.gc.ca/virtual.nsf>

– *загальна інформація і соціальні показники по правах людини і розвитку.*

Основні доповіді ООН у цій сфері.

Research Guide to Human Rights

<http://www.spfo.unibo.it/spolfo/HRLAW.htm>